

Datum	27 februari 2014
Behandelaar	Jan Jaap Koops afdeling Openbare Werken 0593-539475
Portefeuillehouder	J. Pit
Besluitvormend orgaan	De raad
Overleg gepleegd met	☒ financieel adviseur AZ Nynke de Vries ☐ personeelsconsulent AZ ☐ medewerker bestuur en juridische zaken AZ ☒ afdeling Openbare werken ☒ naam medewerker René Klein, Geert van de Logt ☐ inspraak/adviesorgaan

Onderwerp

Het beschikbaar stellen van eenmalig budget voor het uitvoeren van maatregelen die voortvloeien uit het bewegwijzeringsbeleid 'bestemming bereikt.'

Aanleiding

Bewegwijzering is informatie langs wegen die bestemmingen en routes aangeven. Was bewegwijzering in het verleden vooral bedoeld voor navigatie, tegenwoordig is het door de komst van navigatiesystemen en routeplanners meer in gebruik als bevestiging voor het rijden van de juiste route. Wanneer er op een doorgaande weg ondanks dat er navigatieapparatuur aanwezig is, alle bewegwijzering zal verdwijnen dan raakt de onbekende weggebruiker gedesoriënteerd en kan dit gevaarlijke situaties opleveren. Bewegwijzering is dus nog steeds noodzakelijk! Midden-Drenthe is een toeristische gemeente waarbij goede bewegwijzering een visitekaartje van de gemeente is. Het is voor toeristen een uitnodiging dat men in de gemeente eenvoudig op de plaats van bestemming kan komen en dat routes goed worden aangegeven.

Landelijke kaders stellen dat bewegwijzering herkenbaar en uniform moeten zijn. Voor de gemeentelijke herindeling gingen de gemeentes verschillend om met bewegwijzering. Dit is na de herindeling nog niet op elkaar afgestemd. Uiteraard wordt er op dit moment wel bewegwijzering vervangen of verwijderd, echter in het kader van het onderhoud. Er is met de gebruikte bewegwijzering van voor de herindeling doorgegaan zonder stil te staan bij uniforme bewegwijzering voor de gehele nieuwe gemeente. Zo gebruikte de gemeente Beilen voor de gemeentelijke herindeling rode borden met witte letters en de gemeente Westerbork groene borden met gele letters voor objectbewegwijzering en in de voormalige gemeente Smilde was helemaal geen objectbewegwijzering. Dit is na de gemeentelijke

herindeling, met uitzondering van Smilde, voortgezet, vooral door het ontbreken van beleid en is niet op elkaar afgestemd. Er is beleid nodig over bewegwijzering om vast te leggen hoe de uniformiteit en de continuïteit kan worden bewerkstelligd in de gemeente en dus hoe de bewegwijzering van de gemeente geoptimaliseerd moet worden. Er moeten dus keuzes worden gemaakt hoe de bewegwijzering in de gemeente vorm te geven.

Het bewegwijzeringsbeleid 'bestemming bereikt' is door het college vastgesteld.

Hoe is bewegwijzering op dit moment geregeld en hoe kan dit beter?

Bewegwijzering, in de gemeente Midden-Drenthe, langs gemeentelijke wegen, is een taak van de afdeling Openbare werken. Het vernieuwen en beheren van bewegwijzering wordt gedaan door het beheer. Er wordt hieronder per type bewegwijzering beschreven hoe het op dit moment is geregeld en wat ontbrekende zaken zijn.

Hoofdbewegwijzering:

Voor de hoofdbewegwijzering (de masten met blauwe borden en de rood met witte fietsbewegwijzering) wordt er door ons advies ingewonnen bij de Nationale bewegwijzeringsdienst. Zij hebben overzicht van alle bewegwijzering in het hele land en hebben daarom zicht op uniformiteit en continuïteit. Wij zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van bewegwijzering en moeten zorg dragen dat de bewegwijzering in orde is. Het verwijzen van bestemmingen gebeurt door middel van criteria die de Nationale bewegwijzeringsdienst heeft vastgesteld, echter wij mogen hier mits goed gemotiveerd van afwijken. Alle hoofdbewegwijzering (hier valt ook de fietsbewegwijzering onder) staat geregistreerd bij de Nationale bewegwijzeringsdienst. Het nut van deze registratie bij de Nationale bewegwijzeringsdienst is dat er beter beheerd kan worden en dat er een totaal overzicht is. Deze registratie heeft als resultaat dat de hoofdbewegwijzering in de gemeente redelijk goed op orde is. Probleem is dat de reguliere budgetten niet toereikend zijn om de hoofdbewegwijzering goed te beheren. Hierdoor is er een achterstand. Door eenmalig te investeren kan de achterstand weggewerkt worden en is het reguliere budget toereikend. Voor de registratie van de bewegwijzering in de databank van de Nationale bewegwijzeringsdienst betaalt de gemeente per geregistreerd object € 22,00 met in totaal een bedrag van € 5962,00.

Fietsbewegwijzering heeft ook nog enige aandacht omdat deze nog niet altijd geregistreerd is en dus nog niet altijd goed beheerd kan worden. De registratie van bewegwijzering kost de gemeente geld, echter de noodzaak om het registreren is groter dan de gemaakte kosten omdat registratie zorgt voor goed beheer waardoor er meer zicht is op de staat van de bewegwijzering en er eerder gehandeld kan worden door bewegwijzering te repareren in plaats van te vervangen.

Objectbewegwijzering:

Naast hoofdbewegwijzering die geografische bestemmingen aangeeft, is er ook bewegwijzering die naar specifieke doelen (objecten) verwijst. De objectbewegwijzering is volledig in beheer van de gemeente. Over de vormgeving en plaatsingscriteria zijn landelijke richtlijnen vastgesteld, maar hier mogen gemeenten van afwijken. De objectbewegwijzering dateert veelal van voor de gemeentelijke herindeling. De verschillende gemeenten hadden een verschillende vormgeving en hadden andere criteria voor welke bestemmingen wel of niet verwezen konden worden. Objectbewegwijzering in de voormalige drie gemeenten is als volgt geregeld:

Smilde: In de gemeente Smilde is er groen met gele objectbewegwijzering die recent is geplaatst. De gemeente Smilde had voor de gemeentelijke herindeling geen objectbewegwijzering. Dit is een aantal jaar geleden in één keer aangepakt en is op dit moment goed geregeld.

Beilen: Er is in de voormalige gemeente Beilen veel objectbewegwijzering. De gemeente Beilen gebruikte voor de objectbewegwijzering rode borden met witte letters. Dit is na de herindeling voortgezet. Beilen wijkt dus af van de rest van de gemeente. Dit is in het kader van de herkenbaarheid en uniformiteit niet wenselijk.

Westerbork: De gemeente Westerbork had een bonte verzameling aan objectbewegwijzering die veelal toeristisch van aard was. Een aantal jaar geleden heeft er een sanering plaatsgevonden waarbij ongeveer één derde van de borden is verwijderd en is vernieuwd naar het voorbeeld van Smilde. Nog steeds is er een grote hoeveelheid borden die wel voldoen aan de richtlijnen. Echter de object en toeristische bewegwijzering lijken hier eerder een reclamefunctie dan een bewegwijzeringsfunctie te hebben. Vanuit verkeerskundig perspectief is dit niet doeltreffend omdat er tijd nodig is om alle borden te kunnen bestuderen. Aangezien de borden op kruisingen en langs doorgaande wegen staan is er de kans dat men gaat stilstaan op de rijbaan wat de bereikbaarheid en de veiligheid niet ten goede komt. Op termijn zouden deze borden gesaneerd moeten worden met als onderliggend stuk het beleid voor bewegwijzering.

Overige kernen: De overige kernen hebben op dit moment al de meest wenselijke objectbewegwijzering uitgevoerd in groene borden met gele letters. Ook is er al toeristische bewegwijzering binnen de bebouwde kom.

Conclusie:

De objectbewegwijzering in de verschillende kernen zijn dus nog niet goed op elkaar afgestemd, waarin vooral Beilen afwijkt.

Maatregelen die voortvloeien uit het bewegwijzeringsbeleid:

Vanuit het bewegwijzeringsbeleid vloeit een aantal concrete maatregelen die, mits het geld beschikbaar wordt gesteld, in het jaar 2014 nog kunnen worden uitgevoerd. Hier is eenmalig extra budget voor nodig:

1. Alle objectbewegwijzering in Beilen moet vervangen worden van rood met witte borden naar groen met gele borden. De objectbewegwijzering moet worden uitgevoerd door middel van het nieuwe bewegwijzeringsbeleid. Dit heeft in de nieuwe situatie als consequentie dat sommige bestemmingen die op dit moment verwezen worden in het nieuwe beleid niet meer verwezen kunnen worden.
2. Een aantal fietspaddenstoelen in de gemeente is verouderd en moet vernieuwd worden. Dit omdat de leesbaarheid in het geding is en een verouderde uitstraling hebben. De oude paddenstoelen moeten vervangen worden door paddenstoelen met de nieuwste vormgeving.
3. Wat betreft hoofdbewegwijzering kan een aantal palen en voorwegwijzers verwijderd worden. Dit zijn er voor de gehele gemeente ongeveer acht.

In december 2013 hebben wij besloten om de toeristische bewegwijzering buiten de bebouwde kom aan te pakken. Dit is al een eerste stap geweest om de bewegwijzering in de gemeente aan te pakken. Door nog drie maatregelen te nemen komt de bewegwijzering in orde en kan er als het ware vanaf een nulpunt beheerd worden en is de achterstand weggewerkt.

Financiën:

Er kan wat betreft bewegwijzering een slag worden gemaakt door het uitvoeren van bovengenoemde maatregelen, waardoor er als het ware vanaf een nulpunt beheerd kan worden. Nu lopen wij steeds achter de feiten aan en als er niets gedaan wordt, blijft er een achterstandssituatie. Om deze slag te maken moet er eenmalig € 30.000,00 geïnvesteerd worden. Dit bedrag kan worden gedekt uit de incidentele bestedingsruimte. Op 13 februari

2014 zit er nog € 544.525,00 in. De andere exploitatiebudgetten zijn ontoereikend om de kosten te dekken.

Het bestaande budget van € 22.120,00 per jaar is voldoende, ondanks dat dit budget ook bestemd is voor verkeersborden, om de structurele lasten die voortvloeien uit het nieuwe beleid te kunnen dekken, echter eenmalige kosten zijn niet gedekt.

Waarom eenmalig investeren?

Er wordt voorgesteld om eenmalig € 30.000,00 te investeren in bewegwijzering uit de incidentele bestedingsruimte. Waarom moet er eenmalig geïnvesteerd worden?

1. Op dit moment is er wat betreft bewegwijzering achterstand en achterstalligheid in de gemeente. Dit betreft vooral de objectbewegwijzering in de kern Beilen. De achterstalligheid uit zich doordat er bestemmingen worden genoemd die niet meer bestaan of op andere bewegwijzering staan. De achterstand uit zich doordat de bewegwijzering in Beilen een haveloze indruk maakt, doordat er kleurverschil is, er verschillende letters worden gebruikt en doordat het slecht onderhouden is. Dit kan door een eenmalige investering weggewerkt worden.

2. De toeristische bewegwijzering is grotendeels geregeld. In het buitengebied gaat Revis verkeerstechniek aan de slag en in de meeste kernen is er al naast de reguliere objectbewegwijzering, toeristische bewegwijzering aanwezig. Deze toeristische bewegwijzering is in Beilen niet geregeld en kan net zoals in Smilde en Westerbork gecombineerd worden met de reguliere objectbewegwijzering. Als dit is gebeurd is alle toeristische bewegwijzering in de gemeente geregeld.

3. Er wordt op dit moment ad-hoc gehandeld. Dit betekent dat er enkel borden worden vervangen als deze alle functionaliteit missen of in hoge mate beschadigd zijn. Er zit geen lijn in het beheer van de borden omdat er nooit is beschreven hoe de meest wenselijke bewegwijzering in de gemeente vormgegeven moet worden. Dat is met het stuk 'bestemming bereikt' gebeurd. Hierdoor is er beleid en een lijn met maatregelen uitgezet. De eerste maatregelen kunnen direct worden uitgevoerd omdat het beleid nog vers is en er door eenmalig € 30.000,00 te investeren een grote slag te maken is.

Voorstel

De raad besluit:

Eenmalig € 30.000,00 vanuit de incidentele bestedingsruimte beschikbaar te stellen om de maatregelen die volgen uit het bewegwijzeringsbeleid 'bestemming bereikt' te kunnen uitvoeren.

Vervolg en communicatie

Na het beschikbaar stellen van het budget maken wij de maatregelen via een persbericht bekend.

Na uw besluit worden bij uitvoering de betrokken ondernemers, dus de ondernemers die worden bewegwijzerd, schriftelijk ingelicht.

De maatregelen die niet als concrete maatregelen in de beleidsnotitie zijn opgenomen, worden in de loop van de tijd uitgevoerd, in het kader van het reguliere onderhoud. Omdat er al door de eenmalige investering van € 30.000,00 een slag is gemaakt kan dit uitstekend worden uitgevoerd, met de structurele budgetten. Voor alle nieuwe bewegwijzering gelden de nieuwe beleidsregels.